

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
13 november 2017

Ons Kernmerk
TRE/U201700787

Telefoon
(070) 373 8393

Bijlage(n)
-

Onderwerp

Organisatie en financiering van verkiezingen

Geachte mevrouw Ollongren,

De voorzitters van de VNG, de UvW en het IPO hebben onlangs met elkaar gesproken over de organisatie en financiering van verkiezingen. In het kader van de versterkte samenwerking tussen de koepels van de decentrale overheden brengen wij graag onderstaande gezamenlijk onder uw aandacht.

In de afgelopen kabinetsperiode is veel te doen geweest over de organisatie en uitvoering van verkiezingen, en dan met name van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 15 maart 2017. De grootte van het stembiljet, de perikelen rondom het gebruik van de ondersteunende verkiezingssoftware (OSV), het gebruik van een stembureau-app door een vijftal gemeenten: het zijn enkele voorbeelden die tot discussie over de inrichting van het verkiezingsproces hebben geleid.

De evaluatie van de Tweede Kamer-verkiezingen laat volgens u zien dat er aanleiding is om het proces aan te passen dat leidt tot de verkiezingsuitslag. Dat vergt deels een wijziging van de Kieswet. Momenteel is een wetsvoorstel in voorbereiding dat voornamelijk ziet op aanpassingen van de procedure tot vaststelling van de verkiezingsuitslag.

Wij zijn evenwel van mening dat met het oog op de uitvoerbaarheid daarvan het verkiezingsproces ook op andere onderdelen kan worden verbeterd. De Kieswet en uitvoeringsregelgeving dienen, onder andere qua werkprocessen, grondig tegen het licht te worden gehouden. In de discussie hierover zal ook aan de orde moeten komen in hoeverre het mogelijk of nodig is (onderdelen van) deze processen te digitaliseren. Daarbij zal onder meer een kosten-batenafweging moeten worden

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

gemaakt: de effectiviteit, de veiligheid en de betaalbaarheid van nieuwe digitale technieken zal vast moeten komen te staan alvorens wij voor de introductie daarvan zullen pleiten.¹ De VNG heeft over (het belang van) modernisering van het verkiezingsproces al enkele malen met uw ministerie gesproken. De VNG verkent op korte termijn graag verder de mogelijkheden met u hoe het verkiezingsproces op de langere termijn kan worden verbeterd.

De afgelopen kabinetsperiode zijn de **waterschapsverkiezingen** gewijzigd. De uitvoering van deze verkiezingen ligt nu bij de gemeenten, het tijdstip valt samen met de verkiezingen voor de Provinciale Staten, de manier waarop gekozen wordt (directe stembusverkiezingen) is geïntegreerd in de Kieswet. Alleen de financiering is nog niet aangepast. Waterschappen betalen nu via het Rijk aan de gemeenten voor de uitvoering van de verkiezingen. Zoals bij alle overige verkiezingen zou het Rijk hier door een storting in het Gemeentefonds een oplossing voor moeten bieden, zodat alle verkiezingen op uniforme wijze gefinancierd worden. We verzoeken u deze wijze van financiering in gang te zetten, zodat het verschil bij de volgende waterschapsverkiezingen en Provinciale Statenverkiezingen op 20 maart 2019 is weggenomen. Wij gaan er daarbij vanuit dat de vergoeding aan de gemeenten gelijk blijft.

Met vriendelijke groet,

Jan van Zanen
voorzitter VNG

Henry Meijdam
directeur IPO

Hans Oosters
voorzitter UvW

---

¹ Daarom heeft de VNG bijvoorbeeld het standpunt uitgedragen niet positief te staan tegenover de introductie van een stemmenprinter, maar wel voorstander van een vorm van elektronisch tellen van de stemmen te zijn (in combinatie met de introductie van een nieuw stembiljet) (zie daarover o.m. de brief aan minister Plasterk van 8 december 2016).